

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Compendium Sacrorvm Ritvvm Et Caeremoniarvm

Vinitor, Gerlacus

Coloniae Agrippinae, 1656

VIII. De officio Diaconi in Missa solemni, celebrante Episcopo proprio vel alio non in sua sede, sed faldistorio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9459

ubi supplet locum Presbyteri assistentis, donec redeat ab osculo pacis.

23. Si facienda sit communio, postquam Episcopus se communicauerit, ipse Diaconus inclinatus in cornu Epistolæ, facit confessionem de more.

24. Postquam Episcopus ablutionem digitorum sumplerit Diaconus imponit mitram Episcopo, quam lotis ipsius Episcopi manibus iterum aufert, & vadit post eum, & dicto *Domine vobiscum* post ultimam orationem, ipse conuersus ad populum cantat *Ita missa est*.

25. Deinde osculato ab Episcopo Altari antequam det benedictionem, imponit capiti eius mitram, nisi sit Archiepiscopus, qui sine mitra ob reuerentiam crucis benedicit, & dum Episcopus dat benedictionem genuflectit, nisi sit Canonicus Ecclesiæ Metropolitanæ aut Cathedralis.

26. Si celebrans sit Archiepiscopus, & cum pallio celebrauerit, data benedictione, & publicata Indulgentia Diaconus extrahit illi pallium, & super Altare illud deponit. Denique comitatur Episcopum ad sedem, ubi illum exuit sacris peramentis, quo exuto & non prius etiam ipse sua deponit & recedit in pace.

TITVLVS VIII.

De officio Diaconi in Missa solenni, celebrante Episcopo non in sua sede, sed faldistorio.

1. **D**iaconus ministraturus Episcopo non in sede Episcopali, sed faldistorio in cornu Epistolæ collocato celebranti, tempore congruo induit se suis paramentis sacris, præter manipulum, & aduentum ipsius Episcopi opportunè expectat.

2. Post-

stentis, donec

, postquam E-
se Diaconus in-
t confessionem

lutionem digi-
nit mitram E-
pi manibus ire-
dicto Dominus
a, ipse conuer-

po Altari an-
nit capiti eius
qui sine mitra
& dum Episc-
e sit, nisi sit
æ aut Cathe-

us, & cum
one, & publi-
illi pallium,
ique comita-
exiit sacris
us etiam ipse

I.
celebrante Epi-
torio.

opo non in
orio in cornu
mpore con-
prætermi-
pi opportu-
2. Post-

2. Postquam Episcopus aduenerit, accedit ipsam & cum eo, procedit ad faldistorium, ibique assistit Episcopo ad sinistram ipsius, legitque cum eo alternatim Psalmos *Quam dilecta*, &c. & alios.

3. Quibus finitis suo tempore induit Episcopus paramentis acceptis de manibus Acolythorum ea ex Altari ordine afferentium ipse à dextris & subdiaconus à sinistris, sed Diaconus principaliter omnia operatur, & subdiaconus solum adiuuat, ubi opus est, modo, titulo præcedenti, præscripto.

4. Postquam Episcopus omnibus paramentis suis indutus fuerit, accepto manipulo suo procedit cum Episcopo ad Altare, incedens à sinistris Episcopi, ad dextrum vero Presbyter assistens.

5. Cum peruenerint ante Altare antequam illi reuerentiam facient, Diaconus aufert Episcopo mitram, quam dat ad manus ministri de ea seruientis, deinde factis altari reuerentiis cum Episcopo, Diaconus stans à sinistris ipsius respondet ipsi facienti Confessionem.

6. Facta Confessione retrahit se ad latus Epistola ubi ministrat more solito Nauiculam cum Cochleari & thuribulum Episcopo, eique thurificanti Altare assistit, & in fine huiusmodi thurificationis eum triplici thurificat ductu.

7. Recedente Episcopo ad Faldistorium suum, ipse à sinistris ipsius comitatur eum, ibique aufert ipsi mitram quam ad manus de ea seruientis tradit, eique sub Introitu assistit, & ad *Kyrie eleison* alternatim ei respondet, deinde ipsi sedenti imponit mitram, atque sedet post ipsum in scamno à dextris Presbyteri assistentis.

8. Absoluto à choro ultimo *Kyrie eleison* surgit, & aufert mitram Episcopo tradendam ministro

nistro de ea seruenti, & *Gloria in excelsis* ab Episcopo intonatum, submissa voce prosequitur cum ipso vsque ad finem.

9. Lecto cum Episcopo *Gloria in excelsis* Episcopo sedenti imponit mitram, & post eum sedet cooperta capite donec dictus Hymnus per chororum absoluitur, non omittens inclinationes sub ipso Hymno debitas.

10. Postea quando per Episcopum dicendum est *Dominus vobiscum* auferit mitram, quam eidem imponit dictis omnibus orat. omnibus, usque dictis sed ante Episcopum ipse pariter sedet vsque ad finem *Alleluia* sequentiæ aut Tractus 1. tunc enim surgit accipiens de manu Cæremoniarum librum Euangeliorum, quem ambabus manibus præmissis debitis reuerentiis Episcopo & Altari portat ad Altare eiusque medio imponit.

11. Collocato libro in Altari ministrabit Episcopo Cœblear & Nauculam pro imponendo thure, Deinde vadit medium Altaris ubi genuflexus dicit more solito *Munda cor meum &c.* atque resumpto libro, rursus accedit Episcopum, ante quem genuflexus ab eo petit benedictionem, qua habita osculabitur manum Episcopi, & recedens ad locum Euangelii, idem sonora & amabili voce cantabit cæremoniis & ritibus aliis præscriptis.

12. Cantato Euangelio postquam illud osculatus fuerit Episcopus eundem triplici thurificabit ductu, deinde accedens Episcopum cum eodem legit *Credo* genuflectens & inclinans cum eo ut alias sub eodem.

13. Lecto symbolo imponit capiti Episcopi mitram & post eum sedet, donec idem per chororum absolutum fuerit, tunc enim surgens auferit Episcopo mitram, quam dicto offertorio eidem rursus imponet, extrahitque ipsius chirotecas ut lauet manus.

14. Cum Episcopus redit ad Altare ipse à sinistris ipsius incedit, atque in Altari omnia peragit sicut in præcedenti titulo traditum est.

TITVLVS IX.

De officio subdiaconi in Missa Pontificali celebrante Episcopo loci proprio & ordinario in sua sede Episcopali.

1. **S**ubdiaconus eodem loco, modo, & tempore quo Diaconus, qui & ipse de numero Canonicorum esse debet, comitari debet Episcopum ad Ecclesiam procedentem, & accipiet sua paramenta, quæ eadem ferè sunt, quæ superius Diacono conueniunt, excepta stola, & accipiet super albam Tunicellam, quæ habet manicas strictiores & longiores Dalmatica Diaconi.

2. Cum Episcopus incipit legere Psalmos *Quam dilecta &c.* affert illi de Credentia caligas & sandalia, quæ portat cum debitis reuerentiis ambabus manibus super bacili velo tecta, & adiuantibus scutiferis Episcopi induit, detractis prius calceis ordinariis eius, primò tibiam & dextrum pedem Episcopi, mox sinistrum genuflexus.

3. Quibus peractis, suo tempore adiunat à parte sua Diaconum, dum Episcopum induit, cum opus erit, quia præcipuè id Diaconus operatur.

4. Episcopo parato capit manipulum suum & non prius & procedit ad Altare immediatè ante Diaconum librum Euangeliorum clausum ante pectus portans, cui inclusus erit manipulus Episcopi.

5. Episcopo facienti Confessionem, ipse parat